

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор - проректор з
науково-педагогічної роботи

_____ Б.О. Коробко
« » _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Фінансово-економічна діяльність»
(назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалавра** _____
(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності **193 «Геодезія та землеустрій»**
(шифр і назва спеціальності)

**Полтава
2019 рік**

Робоча програма «Фінансово-економічна діяльність» для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». Складена відповідно до освітньої програми бакалавра.

Розробник: Скриль В.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківського бізнесу та оподаткування.

Погоджено

Керівник групи забезпечення освітньої _____ Шарий Г.І.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Завідувач кафедри фінансів і банківської справи _____ (Птащенко Л.О.)

«__» _____ 20__ року

Схвалено навчально-методичною радою інституту фінансів, економіки та менеджменту

Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Голова навчально-методичної ради _____ (Максименко О.С.)

«__» _____ 20__ року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання денна	форма навчання заочна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>19 – Архітектура та будівництво</u>	вибіркова	
Загальна кількість годин – 90			
Модулів – 2	Спеціальність <u>193 «Геодезія та землеустрій»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	3-й
		Семестр	
	8-й	6-й	
Індивідуальне завдання – не передбачено;	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	Лекції	
		14 год.	0 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	0 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		58 год.	90 год.
Індивідуальна робота:			
0 год.			
Вид контролю:			
диференційований залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 32/58

для заочної форми навчання – 0/90

2. Мета навчальної дисципліни

2.1 «Фінансово-економічна діяльність» є вибірковою дисципліною у підготовці бакалаврів з геодезії та землеустрою та відноситься до циклу загальної підготовки. В результаті вивчення студент має набути наступні загальні та фахові компетенції:

– здатність показувати базові знання із суміжних дисциплін – фізики, екології, математики, інформаційних технологій, права, економіки тощо), вміння використовувати їх теорії, принципи та технічні підходи.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни «Регулювання лізингових операцій» ґрунтується на основі знань отриманих студентами при вивченні таких дисциплін як: «Землеустрій», «Державний земельний кадастр», «Економічна теорія» та ін.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

В результаті вивчення дисципліни «Фінансово-економічна діяльність» студент зможуть здобути глибокі знання з сутності та ролі фінансово-економічної діяльності підприємства та механізму його функціонування в ринковій економіці; переліку основних ресурсів (факторів виробництва), що використовуються у фінансово-економічній діяльності підприємств, та основних методів обліку та контролю за їх станом та використанням; сутності та характерних ознак показників результативності фінансово-економічної діяльності підприємства; засвоєння засад, організаційно-методичних принципів оцінки земель.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

– законодавчий та інструктивний матеріал з питань організації фінансів підприємств;

– основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва; порядок формування власного капіталу підприємства; класифікацію внутрішніх джерел фінансування підприємств;

– порядок фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу;

– особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних форм власності і галузевої спрямованості;

– основи організації грошово-кредитного регулювання, банківської і біржової справи;

– оподаткування і страхування, державних і муніципальних фінансів . землекористування ринкового типу,

– обґрунтування їх вибору по критеріях соціальної і еколого - економічної ефективності.

вміти:

– використовувати знання теорії економіки, фінансів, грошей, кредиту в практичній діяльності;

– поєднувати специфіку галузі, форм власності підприємств, особливості виробничого процесу з кінцевими результатами фінансово – економічної діяльності;

– обґрунтовувати фінансові рішення і критерії оцінки їх ефективності;

– визначати потребу у короткострокових та довгострокових кредитах;

– оформляти фінансову здійснювати оцінку вартості майна підприємства;

– проводити фінансове прогнозування та бюджетування на підприємстві.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний порогів рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
60-63	Е	Достатньо	Студент має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути: стандартизовані тести, залік.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. ОСНОВИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ:

Тема 1. Порядок і нормативне регулювання фінансово-економічної діяльності підприємств України.

Практичне заняття №1.

Тема 2. Вплив факторів макро-, мезо- і мікрооточення на фінансово-економічну діяльність підприємств. Засоби державного регулювання розвитку суб'єктів господарювання.

Практичне заняття №2.

Тема 3. Ресурси підприємства, що використовуються у фінансово-економічної діяльності підприємств.

Практичне заняття №3.

Тема 4. Організація обліку та внутрігосподарського контролю діяльності підприємства. Методичні засади складання й ведення фінансової звітності.

Практичне заняття №4.

Змістовний модуль 2. РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА. ЗЕМЛЯ ЯК ОБ'ЄКТ НЕРУХОМОСТІ ТА ЗАСІБ ВИРОБНИЦТВА:

Тема 5. Перелік і сутність показників результативності фінансово-економічної діяльності підприємства. Рівень рентабельності як відносний показник прибутковості фінансово-економічної діяльності.

Практичне заняття №5.

Тема 6. Прибуток як абсолютний показник прибутковості фінансово-економічної діяльності. Собівартість: визначення, зміст.

Практичне заняття №6.

Тема 7. Необхідність та особливості оцінки земельних ділянок у сучасних умовах трансформаційних перетворень України.

Практичне заняття №7.

Тема 8. Методи грошової оцінки земель.

Практичне заняття №8.

Тема 9. Порядок застосування та необхідний документообіг нормативної та експертної грошової оцінки земельних ділянок.

Практичне заняття №9.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ												
Тема 1. Порядок і нормативне регулювання фінансово-економічної діяльності підприємств України	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 2. Вплив факторів макро-, мезо- і мікрооточення на фінансово-економічну діяльність підприємств. Засоби державного регулювання розвитку суб'єктів господарювання	10	-	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 3. Ресурси підприємства, що використовуються у фінансово-економічній діяльності підприємств	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 4. Організація обліку та внутрігосподарського контролю діяльності підприємства. Методичні засади складання й ведення фінансової звітності	10	-	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	40	4	8	-	-	28	40	-	-	-	-	40
Змістовий модуль 2. РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА. ЗЕМЛЯ ЯК ОБ'ЄКТ НЕРУХОМОСТІ ТА ЗАСІБ ВИРОБНИЦТВА												
Тема 5. Перелік і сутність	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10

показників результативності фінансово-економічної діяльності підприємства. Рівень рентабельності як відносний показник прибутковості фінансово-економічної діяльності												
Тема 6. Прибуток як абсолютний показник прибутковості фінансово-економічної діяльності. Собівартість: визначення, зміст	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Необхідність та особливості оцінки земельних ділянок у сучасних умовах трансформаційних перетворень України	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 8. Методи грошової оцінки земель	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 9. Порядок застосування та необхідний документообіг нормативної та експертної грошової оцінки земельних ділянок	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	50	10	10	-	-	30	50	-	-	-	-	50
Усього годин	90	14	18	-	-	58	90	-	-	-	-	90

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
	Семінарські заняття не передбачені		

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1	Тема 1. Порядок і нормативне регулювання фінансово-економічної діяльності підприємств України	2	-
2	Тема 2. Вплив факторів макро-, мезо- і мікрооточення на фінансово-економічну діяльність підприємств. Засоби державного регулювання розвитку суб'єктів господарювання	2	-
3	Тема 3. Ресурси підприємства, що використовуються у фінансово-економічній діяльності підприємств	2	-
4	Тема 4. Організація обліку та внутрігосподарського контролю	2	-

	діяльності підприємства. Методичні засади складання й ведення фінансової звітності		
5	Тема 5. Перелік і сутність показників результативності фінансово-економічної діяльності підприємства. Рівень рентабельності як відносний показник прибутковості фінансово-економічної діяльності.	2	-
6	Тема 6. Прибуток як абсолютний показник прибутковості фінансово-економічної діяльності. Собівартість: визначення, зміст	2	-
7	Тема 7. Необхідність та особливості оцінки земельних ділянок у сучасних умовах трансформаційних перетворень України	2	-
8	Тема 8. Методи грошової оцінки земель	2	-
9	Тема 9. Порядок застосування та необхідний документообіг нормативної та експертної грошової оцінки земельних ділянок	2	-
	Усього	18	-

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
	Лабораторні заняття не передбачені		

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання іспиту за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1	Організаційно фінансово-економічна характеристика підприємства.	5	9
2	Аналіз власного капіталу підприємства.	5	9
3	Оцінка стану та ефективності використання основного капіталу підприємства.	5	9
4	Аналіз структури та ефективності використання оборотного капіталу підприємства	5	9
5	Аналіз формування та напрямків використання прибутку підприємства.	5	9

6	Аналіз руху грошових коштів.	5	9
7	Оцінка кредитоспроможності підприємства.	7	9
8	Аналіз ефективності прийняття інвестиційних рішень. Планування фінансової діяльності підприємства.	7	9
9	Аналіз фінансового стану підприємства.	7	9
10	Оцінка та прогнозування ймовірності банкрутства підприємства.	7	9
	Разом	58	90

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, індивідуальних та групових консультацій, практичні – при проведенні практичних занять та виконанні лабораторних робіт.

Під час проведення лекцій та практичних занять використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час семінарських занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому семінарському занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

б) для диференційованого заліку:

Поточне оцінювання, тестування та самостійна й індивідуальна робота									Диференційований залік	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
9	9	9	9	9	9	5	5	6	0	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на заняттях (виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70-100 балів.

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку не менше 35 балів у випадку дифзаліку, допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському національному технічному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення кредитно-модульної системі організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Фінансово-економічна діяльність», включає:

- державні стандарти освіти;
- робочу навчальну програму та навчальну програму;
- плани практичних занять та методичні матеріали до їх проведення;
- методичні матеріали щодо самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- завдання для проведення модульного контролю (тестові та електронні варіанти);
- підручники та навчальні посібники;
- навчально-методичні матеріали з вивчення тем навчальних дисциплін.

18. Рекомендована література

Базова

1. Паламарчук Л.В., Ісаченко Н.В., Бавровська Н.М. Фінансово-економічна діяльність підприємств. Навчальний посібник. – К.: Агрармедіагруп, 2010. – 238 с.
2. Макаровська Т.П., Бондар Н.М. Економіка підприємства: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2003. – 304 с.
3. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навчальний посібник. – Київ: Либідь, 2004.
4. Економіка підприємства : Підручник / За заг. ред. Покропивного С.Ф. – Вид. 2 – ге, перераб. та доп. – К.: КНЕУ, 2001, 516 с.
5. Економіка підприємства : Навч. Посіб. / За ред. А. В. Шегди. – К.: Знання, 2005, 128 с.
6. Беда Ф.П., Наконечний Л.І. Економіка, організація та планування діяльності підприємств: Навч. посібник. - Л. : Каменяр, 2001. - 266 с.
7. Коробов Марк Якович. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. посібник. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К. : Знання, 2002. — 296 с.

Допоміжна

1. Фінанси підприємства: планування та управління у виробничій сфері [текст]: навч. посіб. / Базецька Г.І., Суботовська Л.Г., Ткаченко Ю.В. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 292 с.
2. Герасимчук В.Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання: Навч. посіб. — К.: Вид-во КНЕУ, 2000. — 360 с.
3. Економіка виробничого підприємництва: Навч. посіб. / За ред. Й.М.Петровича. — К.: Знання, КОО, 2001. — 406 с.
4. Мартюшева Лариса Степанівна, Меренкова Любов Олександрівна. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Коспект лекцій / Харківський національний економічний ун-т. - Х.: ВД "Інжек", 2006. - 184 с.
5. Покропивний С.Ф., Соболь С.М., Швидаденко Г.О. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування. – К.: Вид-во КНЕУ, 1998.

19. Інформаційні ресурси

1. Господарський кодекс України. [Електронний ресурс <http://rada.com.ua>.]
2. Податковий Кодекс України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99р. № 996–XIV із змінами та доповненнями: станом на 09.02.2006р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). –1999. – №40, ст.365.
4. Закон України «Про оцінку земель» від 11 грудня 2003 р. № 1378-IV // Урядовий кур'єр. – №5. – 2004р. – С. 13-14.
5. Робоча програма «Фінансово-економічна діяльність та інвестиційний аналіз» для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій», ПолтНТУ, 2019 – 11 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці ПолтНТУ).
6. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи із дисципліни «Фінансово-економічна діяльність підприємств» для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» (для усіх форм навчання). – Полтава: ПолтНТУ, 2017. – 27 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці ПолтНТУ).
7. Методичні вказівки щодо змісту та організації самостійної роботи з дисципліни «Фінансово-економічна діяльність підприємств» для студентів галузі знань 19 «Архитектура та будівництво» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». – Полтава: ПолтНТУ, 2018. - 24 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці ПолтНТУ).